

Kommentarer fra FN's Flygtningehøjkommissær vedrørende udkast til ændring af den danske integrationslov, udlændingelov, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik

I lyset af de foreslåede lovændringers komplekse karakter og den forholdsvis korte frist til kommentarer vil UNHCR fokusere på nogle få generelle problemer, som UNHCR anser for særligt vigtige for flygtninge, snarere end på bestemte foreslåede bestemmelser.

UNHCR værdsætter forslagernes formål, for så vidt som de sigter mod at forbedre integrationen af flygtninge ved at opfordre til og fremme muligheden for ordinær beskæftigelse og ved at forbedre uddannelsen, og UNHCR finder de danske myndigheders store indsats for at opnå disse formål prisværdig.

UNHCR har bemærket sig, at en række af de foreslåede ændringer sigter mod at indføre sanktioner mod personer, der anses for ikke at have gjort en tilstrækkelig stor indsats for at integrere sig eller for ikke at have overholdt de forpligtelser, der er indgået for at fremme de pågældendes integration.

UNHCR anerkender, at en vellykket integration går begge veje og kræver en indsats både fra værtslandet og fra de pågældende personer selv, og at sanktioner kan anvendes over for personer, som uden gyldig grund ikke gør den nødvendige indsats, og over for personer, der ikke overholder indgåede forpligtelser.

UNHCR vil dog gerne mane til forsigtighed mod at overvurdere nytten af sanktioner som et integrationsværktøj. Sanktioner alene sikrer ikke en vellykket integration. Det påskønnes derfor, at der i lovforslagene forudsættes vedtagelse af positive foranstaltninger, der sigter mod at lette integrationen og sikrer tildeling af yderligere midler til dette formål.

UNHCR er klar over, at det ikke, selv om disse foranstaltninger er beskrevet i lovforslagene i generelle vendinger, er muligt at udforme og gennemføre konkrete foranstaltninger, førend det nødvendige budget er blevet godkendt af Folketinget. UNHCR er parat til at diskutere disse foranstaltninger, hvis de danske myndigheder skulle finde dette nyttigt. Foranstaltningerne vil forhåbentlig være på plads i det øjeblik, hvor sanktionerne begynder at blive gennemført.

UNHCR vil gerne understrege behovet for at sikre, at en nedsættelse af ydelser og iværksættelse af andre sanktioner som forudsat i de foreslåede foranstaltninger ikke får en uforholdsmæssig kraftig virkning for flygtninge, som ofte tilhører samfundets mest udsatte grupper. Selv om UNHCR har forstået, at de fleste af de foreslåede foranstaltninger gælder for flygtninge, andre udlændinge og danske statsborgere på den samme eller lignende måde, er UNHCR bekymret for, om den praktiske gennemførelse af foranstaltningerne kan få en uforholdsmæssig kraftig virkning for flygtninge. Det vil derfor blive påskønnet, hvis der foretages en regelmæssig vurdering af disse virkninger, og hvis denne vurdering deles med UNHCR.

UNHCR har ligeledes et dybtfølt ønske om at sikre, at sanktioner i form af nedsættelse af ydelser ikke giver anledning til unødige afsavn for de berørte personer. I den forbindelse kan man stille sig det spørgsmål, om ikke anvendelse af muligheden af at inddrage kontanthjælpen til en ægtefælle, som ikke har haft ordinær beskæftigelse i 300 timer i løbet af en 2-årig periode, vil give anledning til et sådant afsavn.

UNHCR mener endvidere ikke, at det er sandsynligt, at integrationen fremmes ved anvendelse af en sanktion, der består i at udsætte meddelelsen af permanent opholdstilladelse. Tværtimod viser erfaringerne, at usikkerhed med hensyn til muligheden af at forblive i værtslandet modvirker integrationen.

Endelig vil UNHCR gerne knytte en kommentar til den såkaldte integrationserklæring. Mens der ikke kan være nogen tvivl om, at flygtninge skal være klar over deres ansvar for at respektere værtslandets love og overholde de fælles kerneværdier, der er grundlæggende for demokratiske samfund, har UNHCR visse vanskeligheder ved at se merværdien i denne erklæring. Endvidere skaber den måde, hvorpå dele af erklæringen er formuleret, en formodning om, at udlændinge ikke vil respektere visse værdier, der er grundlæggende for demokratiske samfund, eller endda vil begå forbrydelser som dem, der er nævnt i erklæringen. At møde alle med en sådan formodning kan gøre flertallet af de flygtninge, der kommer med en positiv holdning til integration, ugunstigt stemt.

UNHCR vil gerne foreslå, at den sidste paragraf i erklæringen omformuleres, så at den afspejler, at fratagelse af den deri nævnte flygtningestatus eller anden beskyttelsesstatus vil blive foretaget i overensstemmelse med internationale menneskeretlige forpligtelser, herunder bestemmelserne i Geneve-konventionen af 1951 om ophør af beskyttelse, og at det kun er personer, der kan vende tilbage i sikkerhed og med værdighed, der kan tvinges hertil.

En række af de ovennævnte punkter er ligeledes indeholdt i konklusionen om lokal integration (Conclusion on Local Integration) (nr. 104 (LVI)), som blev vedtaget af UNHCR's eksekutivkomite tidligere i år.

Den 1. december 2005